

Den 28. april 2014

Til: Naturerhvervsstyrelsen
miljo@naturerhverv.dk

Høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd til udkast til forslag til ændring af lov om randzoner

Naturerhvervsstyrelsen har den 4. april udsendt overnævnte lovforslag i høring. Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd skal beklage, at man har valgt at ændre kriterierne for udpegning af vandløb, som skal have udlagt dyrkningsfri randzoner. Det betyder, at arealet med randzoner bliver nedsat til ca. 25.000 ha. Randzoner er efter vores opfattelse en målrettet og omkostningseffektivt virkemiddel til at løse en række samfundsmæssige målsætninger.

Vi vil fremhæve følgende problemer med lovforslaget:

- Vi finder det stærkt kritisabelt, at man slækker på en i forvejen stærkt forsinket og mangelfuld reduktion af landbrugets udledning af næringsstoffer og vi savner konkret anvisning af alternativer for at opnå de samme udledningsreduktioner som i den oprindelige randzoneordning.
- Det strider imod hovedanbefalingen fra Natur- og Landbrugskommissionen (NLK) om en helhedsløsning, hvor man omlægger mere fra generelle til målrettede virkemidler (Anbefaling 11), og om at øget målrettet regulering kan følges af lempelser i den hidtidige generelle regulering. Der er udbredt konsensus omkring dette princip. Da randzoner netop er det pt mest målrettede virkemiddel, som man nu vil reducere, så må N-normen som udgangspunkt skærpes, så man bevarer den samme N-reduktions-effekt. Det er ikke acceptabelt, at indsatsen udskydes til 2. generation af Vandplaner.
- Der kunne samtidig åbnes op for en frivillig udtagning af randzoner langs vandløb, som ikke længere er omfattet af randzonekravet. Landbruget kan så lave en målrettet indsats på de dårligste jorder langs vandløbene. Da det er landmændene, som har den største viden om drænenes placering og hvilke jorder, der har det største tab af N og den ringeste dyrkningsværdi, har dette potentiale som et effektivt og målrettet virkemiddel. Hvis de ikke udlægger de påkrævede arealer, overføres effekten automatisk til N-normberegningen i det efterfølgende år.
- Art. 11, stk. 2 litra c) i Direktivet for Bæredygtig anvendelse af Pesticider (2009/128/EF), foreskriver, at der skal oprettes randzoner af passende størrelse til beskyttelse af vandorganismer uden for målgruppen. DN og DØR mener ikke, at dette krav kan opfyldes ved at fritage alle ikke-målsatte vandløb for randzoner. Ny dansk forskning har vist, at der skal mindst 6-10 meter randzoner til for at undgå at vandmiljøet påvirkes af sprøjtegifte. For os at se, er der absolut ingen alternativer til randzoner, når denne del af direktivet skal opfyldes.
- DN og DØR savner anvisninger på den manglende reduktion af CO₂-udledningen, som randzonerne skulle bidrage med

- Der mangler anvisning på udlæg af arealer til erstatning for den natur, som randzonerne med tiden ville være blevet til. Randzonerne var den absolut væsentligste del af kompensationen for de væsentlige naturværdier, der forsvandt, da 128.000 ha brak blev opdyrket i 2008-2008. Selv om randzonerne ikke umiddelbart indeholder væsentlige naturværdier, vil de ved deres udbrudte forløb langs alle vandløb være meget væsentlig spredningskorridorer i landskabet og ville med tiden kunne udvikle væsentlige naturværdier.

Samlet set anser Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd det foreliggende lovforslag for et stort tilbageskridt i den danske miljø- og naturpolitik.

Med venlig hilsen

Thyge Nygaard
Danmarks Naturfredningsforening

Leif Bach Jørgensen
Det Økologiske Råd